

การสังเคราะห์ไบโอดีเซลจากน้ำมันละหุ่งโดยใช้แคลเซียม ออกไซด์จากเปลือกหอยแครง

Castor oil biodiesel synthesis using calcium oxide derived from cockle shell

ชัชวาลย์ สุขมัน

สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

Email address: chatchawan.s@rmutk.ac.th, james2517@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชันของน้ำมันละหุ่งกับเมทานอลโดยใช้แคลเซียมออกไซด์จากเปลือกหอยแครงเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ดำเนินการที่อุณหภูมิ 63 ± 2 °C ความเร็วรอบในการกวน 500 รอบต่อนาที มีการศึกษาตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อปริมาณเมทิลเอสเทอร์ ได้แก่ ปริมาณแคลเซียมออกไซด์โดยเทียบเป็นร้อยละโดยน้ำหนักกับน้ำมันละหุ่ง ในช่วง 0.2 – 1.4 อัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลต่อน้ำมันละหุ่งที่ 6:1, 9:1 และ 12:1 และระยะเวลาในการทำปฏิกิริยา ในช่วง 10 - 60 นาที ปริมาณเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้ถูกตรวจสอบด้วยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี พบว่า การใช้ปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยา 0.6% โดยน้ำหนัก ในอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมันที่ 9 : 1 ใช้เวลาในการทำปฏิกิริยา 30 นาที ให้ปริมาณเมทิลเอสเทอร์สูงสุดร้อยละ 96.07 ไบโอดีเซลที่สังเคราะห์ได้มีสมบัติใกล้เคียงกับน้ำมันดีเซล เช่น ค่าความหนืดจลน์ที่ 40°C ค่าความถ่วงจำเพาะ API จุดหมอก จุดไหลเท และจุดวาบไฟ ซึ่งวัดตามมาตรฐาน ASTM ที่ D445, D1298-99, D2500, D97/6749 และ D93-02a

คำสำคัญ : ไบโอดีเซล ปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน แคลเซียมออกไซด์ เปลือกหอยแครง

Abstract

This research studied the transesterification reaction of castor oil with methanol by using calcium oxide as catalyst. The reaction was operated under temperature of 63 ± 2 °C, the rotational speed of the impeller at 500 rpm. The variables that effected on methyl esters yield were to investigated, 0.2-1.4 wt% calcium oxide based on castor oil, methanol to oil molar ratio (6:1, 9:1 and 12:1), and reaction time in range 10-60 min. The obtained methyl esters was examined by gas chromatograph technique. The result was founded that the maximum methyl esters yield of 96.07% was obtained at 0.6 wt% calcium oxide and methanol to oil molar ratio of 9:1 for 30 min. The properties of received methyl esters were similar to diesel property such as kinematical viscosity at 40 °C, specific gravity API, cloud point, pour point and flash point which are measured as ASTM series of D445, D1298-99, D2500, D97/6749 และ D93-02a.

Keywords : Biodiesel; Transesterification reaction; calcium oxide, cockle shell

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บทนำ

ปัจจุบันปัญหาทางด้านเชื้อเพลิงและพลังงานกำลังเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากว่าประเทศไทยไม่มีแหล่งปิโตรเลียมมากพอต่อความต้องการของประชาชนภายในประเทศ คาดว่าน้ำมันปิโตรเลียมจะหมดไปจากโลกในขณะนี้ อัตราการใช้เชื้อเพลิงและพลังงานของโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี [1] การแสวงหาแหล่งเชื้อเพลิงและพลังงานจากทรัพยากรแหล่งใหม่ที่มีอยู่เพื่อทดแทนน้ำมันปิโตรเลียมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการ ปัจจุบันได้มีการศึกษาถึงการนำเอาพลังงานทดแทนมาใช้ในรูปแบบต่างๆกัน ซึ่งพลังงานทดแทนที่น่าสนใจและมีความเป็นไปได้คือการผลิตเชื้อเพลิงจากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร [2] โดยการนำเอาผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่แล้วมาแปรรูปเป็น ไบโอดีเซล (Biodiesel) ซึ่งเชื้อเพลิงที่ได้จากน้ำมันพืช [3] หรือไขมันสัตว์ [4, 5] ที่ผ่านกระบวนการทางเคมี เกิดเป็นสารที่เรียกว่า เมทิลเอสเทอร์หรือเอทิลเอสเทอร์ ซึ่งมีสมบัติใกล้เคียงกับน้ำมันดีเซลที่กลั่นจากปิโตรเลียม สามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซลได้ดี โดยไม่ต้องทำการดัดแปลงเครื่องยนต์ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการทำไบโอดีเซล เช่น มะพร้าว ปาล์ม เมล็ดทานตะวัน ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ละหุ่ง งา สนุ่นและเมล็ดยางพารา [6-8] อยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นยังมีการนำน้ำมันพืชใช้แล้วมาสังเคราะห์ไบโอดีเซลอีกด้วย [9] แต่ปาล์มน้ำมันจัดเป็นพืชที่มีศักยภาพสูงสุดในการผลิตไบโอดีเซล [10] เนื่องจากเป็นพืชที่ปรับตัวกับสภาพแวดล้อมได้ดี และให้ผลผลิตน้ำมันต่อพื้นที่ในแต่ละปีสูง แต่เนื่องจากวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมันพืชในปี 2554 ทำให้เกิดการถกเถียงว่ามีความเหมาะสมแค่ไหนในการนำน้ำมันปาล์มมาผลิตไบโอดีเซล เพราะเป็นพืชน้ำมันที่เป็นอาหาร การหาพืชน้ำมันชนิดอื่นที่มีผลกระทบต่อการค้าของชีวิตของคนน้อยที่สุดถูกนำมาพิจารณาเป็นทางเลือก และมีงานวิจัยเผยแพร่ออกมาอย่างหลากหลาย ปกติการผลิตไบโอดีเซลผ่านปฏิกิริยา

ทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน [11,12] โดยใช้เบสเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาจะให้ผลผลิตสูงกว่าตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดอื่น ตัวเร่งปฏิกิริยาที่เป็นที่นิยมใช้มากที่สุดคือ โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) โพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (KOH) โซเดียมเมทอกไซด์ (NaOCH_3) เนื่องจากมีความเป็นเบสสูง ส่วนแอลกอฮอล์มีการใช้ทั้งเมทานอลและเอทานอล [13] ในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย นำแคลเซียมออกไซด์จากเปลือกหอยมาช่วยเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาทำการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันละหุ่งผ่านปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน ทางผู้วิจัยคาดหวังว่าจะได้ร้อยละผลได้ของเมทิลเอสเทอร์ในปริมาณสูง นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับเปลือกหอยแครงซึ่งเป็นวัสดุเหลือทิ้งชีวภาพอีกทางหนึ่ง

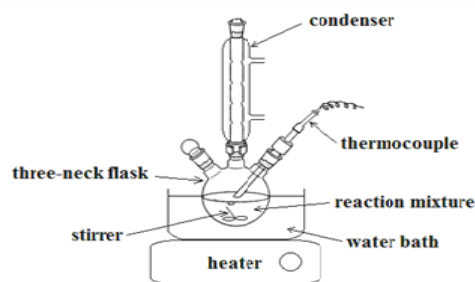
2. การทดลอง

2.1 การสังเคราะห์แคลเซียมออกไซด์จากเปลือกหอยแครงด้วยวิธีแคลไซน์

งานวิจัยนี้ใช้เปลือกหอยแครงจากฟาร์มหอยแครงในจังหวัดสมุทรปราการ ล้างให้แห้ง ตาก และบดละเอียด แล้วนำไปแคลไซน์ที่ 650°C ภายใต้บรรยากาศของอากาศเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำการคัดขนาดอนุภาคที่ได้โดยเลือกเฉพาะอนุภาคที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 80 Mesh ตามมาตรฐาน ASTM E11 อนุภาคที่ผ่านการแคลไซน์ถูกตรวจสอบด้วย XRD (รุ่น X' Pert Pro PW 3040/60) และเครื่องวิเคราะห์ปริมาณธาตุ (XRF รุ่น HORIBA MESA-500 W) และการดูดซับทางกายภาพของไนโตรเจน (BET รุ่น Autosorb-1 Quantachrome)

2.2 การผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันละหุ่ง

เตรียมน้ำมันละหุ่ง 30 กรัม แล้วนำไปให้ความร้อนเบื้องต้น (preheat) ที่อุณหภูมิประมาณ 70°C เตรียมตัวเร่ง

รูปที่ 1 ชุดอุปกรณ์รีฟลักซ์สำหรับสังเคราะห์ไบโอดีเซล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิกิริยาแคลเซียมออกไซด์ที่ร้อยละ 0.2, 0.4 และ 0.6 โดยน้ำหนักเทียบกับน้ำมันละหุ่ง แล้วนำไปผสมกับเมทานอล 10.5 กรัม จากนั้นผสมน้ำมันละหุ่งกับสารผสมระหว่างแคลเซียมออกไซด์กับเมทานอลในชุดอุปกรณ์รีฟลักซ์ตั้งรูปที่ 1 กวนด้วยความเร็ว 500 รอบต่อนาที ที่อุณหภูมิ 63 ± 2 °C เป็นเวลา 30 นาที นำสารผสมที่ได้เทใส่กรวยแยกตั้งทิ้งไว้ข้ามคืน เพื่อให้เมทิลเอสเทอร์กับกลีเซอรินแยกตัวออกจากกัน แยกกลีเซอรินทิ้ง จากนั้นล้างเมทิลเอสเทอร์ด้วยน้ำอุ่น หลังจากนั้นนำเมทิลเอสเทอร์ที่ได้ไปต้มไล่ไอน้ำ แล้วกรอง และนำไปวิเคราะห์ปริมาณเมทิลเอสเทอร์ด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟีที่ระบุภาวะการทำงานของเครื่องดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาวะที่ใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณของเมทิลเอสเทอร์ของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี รุ่น 6890N ยี่ห้อ Agilent Technology Inc. USA Agilent

Injection port	Split
Temperature	250°C
Carrier gas	He
Pressure	9.82 psi
Column flow	0.2 mL/min
Column oven	
Initial temperature	200°C
Equilibration time	3 min
Column name	HP_innowax Polyethylene glycol
Film thickness	0.2 µm
Column length	25 m
Inner diameter	0.2 mm ID
Detector	FID
Temperature	250°C
H ₂ flow	35 mL/min
Air flow	350 mL/min

ในการศึกษาผลของอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมัน ต่อปริมาณเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้ ทำโดยการแปรเปลี่ยนอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

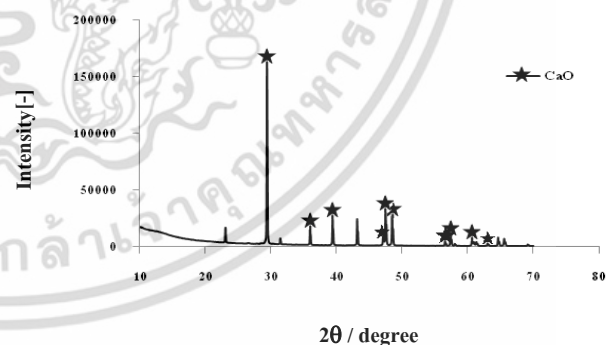
ต่อน้ำมันเป็น 6:1, 9:1 และ 12:1 หลังจากนั้นนำน้ำมันที่ได้ไปวิเคราะห์หาปริมาณเมทิลเอสเทอร์ด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี ส่วนการศึกษาผลของระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาต่อปริมาณเมทิลเอสเทอร์ ทำได้โดยการเก็บตัวอย่างน้ำมันที่ผ่านการทำปฏิกิริยาทุกๆ 10 นาที จนกระทั่งครบ 60 นาที และนำน้ำมันที่เก็บได้ในแต่ละช่วงเวลาไปตรวจสอบหาปริมาณเมทิลเอสเทอร์

2.3 การทดสอบสมบัติเชื้อเพลิงของไบโอดีเซลที่สังเคราะห์ได้

ไบโอดีเซลที่สังเคราะห์ได้จากภาวะที่เหมาะสมที่สุด จากงานวิจัยถูกนำไปตรวจสอบสมบัติทางกายภาพ (ค่าความถ่วง API ที่ 60 °F และค่าความหนืดจลน์ที่ 40 °C) สมบัติทางเคมี (ปริมาณกรดไขมันอิสระ) และสมบัติทางเชื้อเพลิง (จุดวาบไฟ จุดไหลเท จุดหมอก สี) ตามวิธีทดสอบมาตรฐาน ASTM

3. ผลการทดลองและอภิปราย

เปลือกหอยแครงที่ผ่านการแคลไซน์ที่อุณหภูมิ 650 °C ภายใต้บรรยากาศของอากาศเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นระหว่างการแคลไซน์เป็นไปดังสมการที่ (1) เมื่อตรวจสอบด้วยเทคนิค XRD พบพีคแคลเซียมออกไซด์ปรากฏที่ 2θ เท่ากับ 29.37, 35.94, 39.41, 47.11, 47.50, 48.47,

รูปที่ 2 สเปกตรัม XRD ของแคลเซียมออกไซด์ที่ได้จากเปลือกหอยแครง

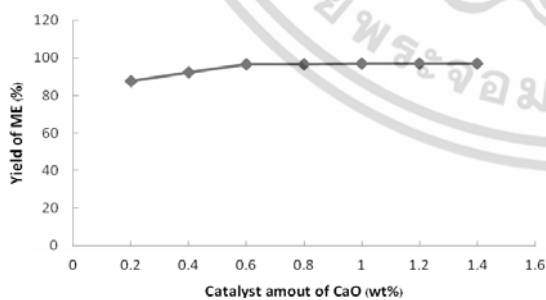
56.56, 57.38, 60.64 และ 63.21 ดังรูปที่ 2

ตารางที่ 2 สมบัติของไบโอดีเซลที่สังเคราะห์ได้

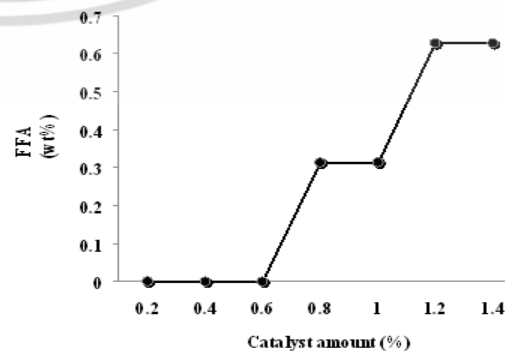
สมบัติของไบโอดีเซล	วิธีมาตรฐาน	มาตรฐานในไทย (ที่มา: กรมธุรกิจพลังงาน)	ผลการวิเคราะห์
สมบัติทางกายภาพ (Physical properties)			
ความถ่วงจำเพาะเอพีโอ ที่ 60 °F (API Gravity)	ASTM D 1298-99	0.86 – 0.90	0.87
ค่าความหนืดจลน์ที่ 40°C (Kinematic Viscosity), cSt.	ASTM D 445	3.5 – 5.0	4.5
ค่าความหนาแน่นที่ 15°C, kg/m ³	ASTM D1298	860-900	ไม่ได้ศึกษา
สมบัติทางเคมี (Chemical properties)			
ร้อยละปริมาณกรดไขมันอิสระ (Free Fatty Acid)	ASTM D 5555	-	0.94
สมบัติทางเชื้อเพลิง (Fuel properties)			
จุดวาบไฟ (Flash Point), °C	ASTM D 93-02a	ไม่ต่ำกว่า 120°C	168°C
จุดไหลเท (Pour Point), °C	ASTM D 97/ ASTM 6749	-	9
จุดหมอก (Cloud Point), °C	ASTM D 2500	-	6
สี (Color)	ASTM D 1500	-	L 0.5

ขณะที่การตรวจวัดด้วยเครื่อง XRF พบปริมาณของแคลเซียมออกไซด์อยู่ร้อยละ 96.8 ขณะที่พื้นที่ผิวเฉลี่ย

รูปที่ 3 เมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้ เมื่อแปรผันค่าร้อยละของแคลเซียมออกไซด์กับน้ำมันละหุ่งในช่วง 0.2-0.6 wt.% ที่อัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมันเท่ากับ 9 : 1 โดยทำการสังเคราะห์ที่อุณหภูมิ 63 ± 2 °C ด้วยความเร็วรอบ 500 รอบ/นาที เป็นเวลา 30 นาที

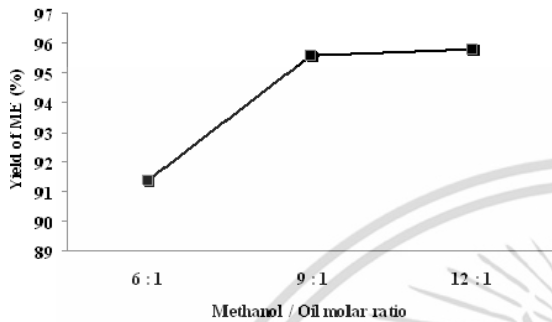
จากการตรวจสอบด้วยเทคนิค BET มีค่าเท่ากับ $5.51 \text{ m}^2/\text{g}$ catalyst จากรูปที่ 3 เมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามปริมาณของตัวเร่งปฏิกิริยาที่เพิ่มขึ้น โดยได้เมทิลเอสเทอร์สูงถึงร้อยละ 96.07 เมื่อใช้ปริมาณร้อยละโดยน้ำหนักของแคลเซียมออกไซด์ กับน้ำมันละหุ่งที่ 0.6 และ

รูปที่ 4 ปริมาณกรดไขมันอิสระที่เหลืออยู่จากการทำปฏิกิริยาเมื่อทำการแปรผันปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยา

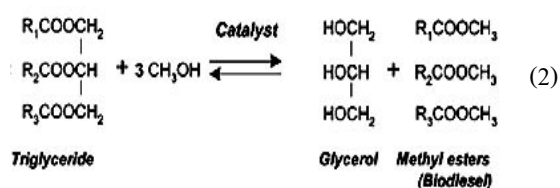
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่าปริมาณกรดไขมันอิสระที่เหลืออยู่จะเพิ่มขึ้นตามปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยาที่เพิ่มขึ้นด้วยแสดงดังรูปที่ 4 สำหรับการแปรผันอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลต่อน้ำมันที่สัดส่วนต่างๆ คือ 6 : 1, 9 : 1 และ 12 : 1 ปริมาณเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้แสดงในรูปที่ 5 ซึ่งเห็นได้ว่าเมื่อแปรผันอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมัน

รูปที่ 5 ปริมาณเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้ เมื่อแปรผันค่าอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมันละหุ่งที่อัตราส่วนต่างๆ

ที่ 6 : 1, 9 : 1 และ 12 : 1 ปริมาณของเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้จะเพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลต่อน้ำมันที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชันจะต้องใช้ปริมาณเมทานอลที่มากเกินไปปฏิกิริยาถึงจะเกิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน เป็นปฏิกิริยาที่ผันกลับได้ ซึ่งไตรกลีเซอไรด์จะเปลี่ยนรูปไปเป็นไดกลีเซอไรด์ โมโนกลีเซอไรด์ และสุดท้ายเป็นกลีเซอรินกับเมทิลเอสเทอร์โดยอัตราส่วนเชิงโมลทางทฤษฎีของปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน คือ 3 โมลของเมทานอลต่อ 1 โมลของน้ำมัน ดังสมการที่ 2 อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติต้องใช้อัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลต่อน้ำมันที่สูงกว่านี้เพื่อทำให้ปฏิกิริยาเกิดไปข้างหน้าได้ดี อัตราส่วน

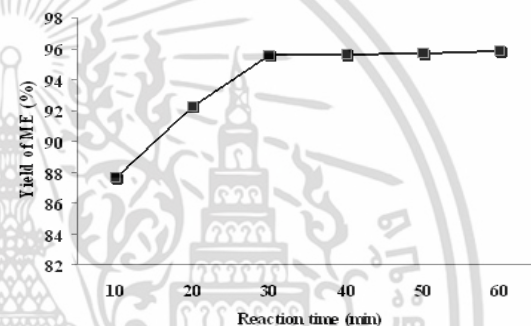

เชิงโมลของเมทานอลต่อน้ำมันที่ 9:1 ให้ร้อยละผลได้ของเมทิลเอสเทอร์เท่ากับ 96.07% เมื่อใช้อัตราส่วนเชิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์หรือมีข้อสงสัยประการใด กรุณาแจ้งผู้จัดทำเอกสารนี้ทราบไว้ล่วงหน้า มิฉะนั้นจะถือว่าผู้นั้นได้ละเมิดลิขสิทธิ์ของเอกสารฉบับนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โมลของเมทานอลกับน้ำมันเป็น 12:1 ปริมาณของเมทิลเอสเทอร์เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับการใช้อัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลต่อน้ำมันที่ 9:1 ทั้งนี้ปริมาณของเมทานอลที่มากเกินไปจะสามารถละลายกลีเซอรินซึ่งเป็นผลพลอยได้ทำให้เมทิลเอสเทอร์ที่ได้มีกลีเซอรินปนเปื้อน ในส่วนของการศึกษาผลของระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชันต่อเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้พบว่าในช่วง 30 นาทีแรก เมทิลเอสเทอร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาในการทำปฏิกิริยา แต่ถ้าพิจารณาในช่วงเวลา 30-60 นาที ค่าร้อยละผลได้ของเมทิลเอสเทอร์ไม่แตกต่างกันมากนัก และแนวโน้มของกราฟเข้าสู่ภาวะคงตัว (steady state) เพราะปฏิกิริยาเข้าสู่สมดุล ดังแสดงในรูปที่ 6

รูปที่ 6 ปริมาณเมทิลเอสเทอร์ที่สังเคราะห์ได้ เมื่อทำการแปรผันระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาโดยใช้แคลเซียมออกไซด์ 0.6wt.% ใช้อุณหภูมิในการสังเคราะห์ที่ 63 ± 2 °C กวนด้วยความเร็วรอบ 500 รอบ/นาที กำหนดอัตราส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมันที่ 9:1

ผลการทดสอบสมบัติของไบโอดีเซลที่สังเคราะห์ได้เป็นไปตามตารางที่ 2 ซึ่งพบว่ามีสมบัติอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของไทย สามารถใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลได้

4. สรุป

ไบโอดีเซลจาก น้ำมันละหุ่ง ที่ผ่านปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน โดยใช้ ปริมาณร้อยละ โดยน้ำหนักของแคลเซียมออกไซด์เท่ากับ 0.6 สัดส่วนเชิงโมลของเมทานอลกับน้ำมันเท่ากับ 9:1 กวนด้วยความเร็ว 500 รอบต่อนาที ที่อุณหภูมิ 63 ± 2 °C และใช้ระยะเวลาในการทำปฏิกิริยา 30 นาที ให้ปริมาณเมทิลเอสเทอร์เท่ากับ 96.07% ซึ่งภาวะดังกล่าวเป็นภาวะเหมาะสมที่สุดสำหรับการสังเคราะห์ไบโ

ดีเซลจากน้ำมันละหุ่งสำหรับงานวิจัยนี้ นอกจากนั้นพบว่าสมบัติของไบโอดีเซลที่สังเคราะห์ได้ในเกณฑ์มาตรฐานไบโอดีเซลของประเทศไทย และจุดเด่นที่พบในงานวิจัย คือ การใช้แคลเซียมออกไซด์จากเปลือกหอยแครงเหลือทิ้งเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน และลดระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาเหลือเพียง 30 นาที อีกทั้งยังได้ค่าผลได้ของเมทิลเอสเทอร์สูง เป็นการประหยัดต้นทุนในการสังเคราะห์ไบโอดีเซลอีกทางหนึ่งด้วย

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] F. Ma and M. A. Hanna, "Biodiesel production: a review," *Biores Technol.*, Vol.70; pp.1-15, 1990.
- [2] B. K. Barnwal and M. P. Sharma, "Prospects of biodiesel production from vegetable oils in India," *Renewable Sustainable Energy Rev.*, Vol. 90, pp.363-78, 2005.
- [3] C. L. Peterson and D. L. Auld, "Technical overview of vegetable oil as a transportation fuel," *FACT – vol. 12, Solid fuel conversion for the transportation sector*, ASME., 1991.
- [4] P. R. Muniyappa, S. C. Brammer and H. Noureddini, "Improved conversion of plant oils and animal fats into biodiesel and co-product," *Biores Technol.*, Vol.56, pp.19-24, 1996.
- [5] F. Ma, L. D. Clements and M. A. Hanna, "The effect of mixing on transesterification of beef tallow," *Biores Technol.*, Vol. 69, pp. 289-293, 1999.
- [6] X. Lang, A. K. Dalai, N. N. Bakhshi, M. J. Reaney and P. B. Hertz, "Preparation and

characterization of bio-diesels from various bio-oils," *Biores Technol.*, Vol. 80, pp.53-62, 2000.

- [7] K. Ramezani, S. Rowshanzamir and M. H. Eikani, "Castor oil transesterification reaction: A kinetic study and optimization of parameters" *Energy*, Vol. 35, pp.4142-4148, 2010.
- [8] A. S. Ramadhas, S. Jayaraj and C. Muraleecharan, "Biodiesel production from high FFA rubber seed oil," *Fuel*, Vol. 84, pp.335-340, 2005.
- [9] R. Alcantra et al., "Catalytic production of biodiesel from soy-bean oil, used frying oil and tallow," *Biomass Bioenergy*, Vol. 18, pp.515-27, 2000.
- [10] D. Darnoko and M. Cheryan, "Kinetics of palm oil transesterification in a batch reactor," *J Am Oil Chem Soc.*, Vol. 77, pp.1263-7, 2000.
- [11] H. Fukuda, A. Kondo and H. Noda, "Biodiesel fuel production by transesterification of oils," *J Biosci Bioeng.*, Vol. 92, pp.405-16, 2001.
- [12] H. Noureddini and D. Zhu, "Kinetics of transesterification of soybean oil," *J Am Oil Chem Soc.*, Vol. 74, pp. 1457-63, 1997.
- [13] J. M. Encinar, J. F. Gonzalez, A. Rodriguez-Reinares, "Ethanolysis of used frying oil Biodiesel preparation and characterization," *Fuel Processing Technology*, Vol. 116, pp.61-66, 2007.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้